

Дуб М.М., Брич В.В.

Змістове та методологічне наповнення підготовки магістрів громадського здоров'я з питань медичної та фізичної реабілітації

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

marjana.dub@uzhnu.edu.ua, valeria.bruch@uzhnu.edu.ua

Dub M.M., Brych V.V.

Content and methodological filling of the training of masters of public health in questions of medical and physical rehabilitation

Uzhhorod National University,
Uzhhorod, Ukraine

Вступ

Серед десяти основних оперативних функцій громадського здоров'я визначені профілактика хвороб та забезпечення сфери охорони громадського здоров'я достатньою кількістю кваліфікованих кадрів [1,2]. Відомо, що до третинної профілактики належить реабілітація, яка спрямована на зменшення тяжкості захворювання та його наслідків [3]. Реабілітація, як одна із стратегій охорони здоров'я, є «ключем» для досягнення здоров'я в ХХІ столітті [4] та невід'ємною частиною загального охоплення послугами охорони здоров'я поряд зі зміцненням здоров'я, профілактикою захворювань, лікуванням та паліативною допомогою [5]. Але реабілітаційну допомогу потрібно розглядати як міжсекторальний системний структурно-функціональний компонент, який як у структурному, так і у функціональному аспекті містить у собі складові різних усталених систем: системи медичної допомоги, системи соціального захисту, системи освіти та педагогіки та інших [5]. Отже, враховуючи значну розповсюдженість хронічних неінфекційних захворювань, які обумовлюють високий рівень захворюваності і неповносправності серед населення, фахівці громадського здоров'я повинні володіти компетентностями щодо реалізації реабілітаційного напрямку при формуванні заходів системи громадського здоров'я як на рівні держави, так і на рівні регіону.

Слід врахувати, що основною ідеєю концепції вищої освіти на сучасному етапі розвитку професійної вищої школи є підготовка кваліфікованого та конкурентоспроможного на ринку праці працівника, здатного до ефективної роботи за фахом відповідно до світових стандартів, готового до постійного професійного зростання [7,8]. Вищі навчальні заклади України відповідно до головних положень Болонської декларації працюють за кредитно-модульною системою навчання, що вносить певні корективи як до навчальних планів та різного роду нормативних документів, так і до організації процесу викладання навчальних дисциплін. Зростання

вимог до якості підготовки фахівців з вищою медичною освітою, ставлять перед науковою завданням інтенсивного заличення студентів до процесу оволодіння системою знань, формування практичних навичок і вмінь. А оскільки перед майбутніми фахівцями громадського здоров'я постає потреба в опануванні питань з організації реабілітації в системі збереження здоров'я населення, заклад вищої освіти (ЗВО) повинен запропонувати освітню програму з можливістю вивчення вказаних питань за ефективною програмою навчання на основі компетентнісного підходу. У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» однією з вибіркових дисциплін, що відповідає зазначеному завданню та може забезпечувати фахову підготовку майбутнього фахівця галузі знань 229 Охорона здоров'я спеціальності 229 Громадське здоров'я, є «Фізична і медична реабілітація в системі збереження здоров'я населення».

Мета дослідження: проаналізувати та обґрунттувати змістове і методологічне наповнення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» з питань фізичної та медичної реабілітації.

Матеріали та методи

Матеріалами дослідження стали результати опрацювання та аналізу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я», робочої програми навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація в системі збереження здоров'я населення» та інших документів ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Використані бібліосемантичний метод та метод структурно-логічного аналізу.

Результати дослідження та їх обговорення

Підготовку фахівців громадського здоров'я другого (магістерського) рівня вищої освіти у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» визначає ряд

документів: Стандарт вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» (затверджений наказом МОН України від 12.12.2018 р. № 1383), освітньо-наукова програма (ОНП) «Громадське здоров'я», навчальні плани підготовки денної та заочної форм навчання, робочі програми навчальних дисциплін та інші документи вказаного ЗВО. Серед спеціальних (фахових) компетентностей, вказаних у Стандарті та ОНП, є «здатність розробляти варіанти стратегій, політик, визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність» та «здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію». Поряд з основними навчальними дисциплінами для набуття зазначених компетентностей освітня програма «Громадське здоров'я» пропонує вибіркові навчальні дисципліни, серед яких представлена «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» обсягом 4 кредити ЄКТС. Її головною метою визначено огляд ключових документів, що стосуються обмеження життєдіяльності та реабілітації, ознайомлення з структурою та принципами організації і функціонування системи надання реабілітаційної допомоги населенню, які сприятимуть виявленню професійної готовності та спроможності студентів реалізувати знання у професійній діяльності в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров'я.

Основним документом навчально-методичного забезпечення, який визначає наповнення навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація в системі збереження здоров'я населення» є робоча програма. Вимоги до змісту робочої програми встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності [8]. Рекомендації до змістового наповнення й структурування робочої програми навчальної дисципліни подано у Додатку 2 до листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9-434 [9].

Отже, у робочій програмі визначено перелік фахових компетентностей, якими має володіти фахівець громадського здоров'я після засвоєння навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація в системі збереження здоров'я населення». У межах нашого дослідження визначено найбільш вагомі з них:

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я, включно з показниками інвалідності, тимчасової та стійкої втрати працевдатності;

- здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації, в тому числі за умов необхідності забезпечення реабілітаційних послуг;

- здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність, що передбачає і діяльність у сфері реабілітації;

- здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи

з їх попередження, що особливо стосується реабілітаційних заходів як форми третинної профілактики наслідків захворювань;

- здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу, включаючи сферу реабілітаційних послуг;

- здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики захворювань, промоції здоров'я, забезпечувати їх реалізацію.

Формування зазначених вище компетентностей у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» мають допомогти вирішувати задачі, що постануть у їх професійній діяльності, а саме: визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я; здійснювати моніторинг і оцінку ефективності профілактичних та діагностичних програм в громадському здоров'ї; розробляти та впроваджувати профілактичні та реабілітаційні стратегії та заходи; надавати якісні послуги; встановлювати і підтримувати необхідні контакти з фахівцями в галузі охорони здоров'я з метою збереження, покращення та зміцнення здоров'я населення.

З метою забезпечення набуття вказаних компетентностей визначена структура робочої програми навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення», яка передбачає вивчення 8 взаємозв'язаних за змістом тем (табл.).

Пропоновані теми мають за мету ознайомлення здобувачів освіти за спеціальністю «Громадське здоров'я» з системою реабілітації в Україні, шляхами її вдосконалення, керівними органами, стратегіями охорони здоров'я, які спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, їх характеристиками, цілями, нормативною документацією, сучасними пакетами та моделями реабілітаційних послуг. Окремою темою представлена модель надання реабілітаційних послуг на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життедіяльності та здоров'я, в рамках якої розглядається її теоретичне підґрунтя та практичне використання при наданні реабілітаційної допомоги в сфері охорони здоров'я. Розглянуто загальні принципи організації надання реабілітаційної допомоги протягом всіх реабілітаційних періодів (гострого, підгострого та довготривалого) на різних рівнях медичної допомоги (первинному, вторинному, третинному) та у територіальній громаді, принципи мультипрофесійного підходу та співпрацю фахівців охорони здоров'я в роботі мультидисциплінарної команди. Структура змістового наповнення навчальної дисципліни сформована з врахуванням сучасних підходів до організації реабілітаційного напрямку у сфері охорони здоров'я та нормативних документів, які регулюють надання реабілітаційних послуг.

Однак до планування освітнього процесу важливо підходити системно і враховувати модель конструктивного узгодження, яка включає пов'язані між собою складові: результати навчання, освітню діяльність, оцінювання та зворотній зв'язок [9]. І якщо результати навчання чітко визначають Стандарт вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» та ОНП

«Громадське здоров'я», то дві інші складові запропоновані в робочій програмі навчальної дисципліни «Фізична і

медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення».

**Таблиця. Структура навчальної дисципліни
«Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Форма навчання: денна			
	Усього	лекцій	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Організаційні основи фізичної та медичної реабілітації у системі збереження здоров'я населення				
Тема 1. Фізична та медична реабілітації у сфері охорони здоров'я	14	2	2	10
Тема 2. Реабілітація як стратегія охорони здоров'я	14	2	2	10
Тема 3. Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародної класифікації функціонування, обмеження життедіяльності та здоров'я	16	2	4	10
Тема 4. Хворий, як об'єкт реабілітації	14	2	2	10
Тема 5. Рівні надання реабілітаційної допомоги	16	2	4	8
Тема 6. Етапи та періоди надання реабілітаційної допомоги	14	2	2	10
Тема 7. Особливості організації реабілітаційної допомоги в умовах реформування системи охорони здоров'я	18	2	6	10
Тема 8. Мультипрофесійний підхід в реабілітації	14	2	2	10
Модульна контрольна робота	2	-	2	-
Разом за модуль	120	16	26	78
Разом за семестр	120	16	26	78

Основними формами освітньої діяльності при вивчені дисципліни «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» є навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації), самостійна робота студентів, робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет, проведення контрольних заходів. Самостійна робота студентів передбачає розробку проекту реабілітаційного маршруту та складання плану організації реабілітаційної допомоги на рівнях та періодах надання реабілітації. Виконання завдання проводиться студентами в малих групах з наступною презентацією та загальним обговоренням проекту на практичному занятті. З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивчені дисципліни «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають традиційне подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, презентація), роботу студентів з літературою (підручником, довідковою, науково-популярною, періодичною науковою і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; роботу з роздатковим матеріалом; написання есе, виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач. Для забезпечення ефективної освітньої діяльності використовуються сучасні

інтерактивні форми навчання відповідно до теми заняття: мозковий штурм, робота в групах, обговорення ситуацій.

Третією складовою моделі конструктивного узгодження є оцінювання та зворотний зв'язок. Комплексний підхід забезпечує два види оцінювання: сумативне і формативне [9]. Сумативне оцінювання передбачає наявність попередньо визначених критеріїв, з якими студенти мають змогу ознайомитися заздалегідь у робочій програмі навчальної дисципліни. Формативне оцінювання забезпечує зворотний зв'язок з метою визначення поточного рівня оволодіння компетентністю та способи поліпшення результатів у майбутньому. У робочій програмі навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» вказано, що нормативною формою підсумкового контролю успішності є стандартизований підсумковий модульний контроль теоретичних знань та практичної підготовки, який здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті. Поточний контроль за модулем (50% балів) протягом періоду опанування навчальної дисципліни включає усне опитування, відповіді на питання на практичних заняттях, написання есе, виконання тестових завдань. Крім того, перевірка вмінь і практичних навичок проводиться шляхом оцінювання вирішення ситуаційних задач, розробки реабілітаційного маршруту пацієнта,

складання та обговорення планів організації реабілітаційної допомоги на різних рівнях медичної допомоги та у всіх реабілітаційних періодах. Виконання завдань проводиться студентами з наступною презентацією та загальним обговоренням проекту на практичному занятті. В рамках дистанційного навчання для організації освітнього процесу та оцінювання переважно використовуються електронні засоби навчання Google Workspace (Classroom, Gmail, Контакти, Календар, Meet) та MOODLE (e-learn.uzhnu.edu.ua). Процес та форми взаємодії студента і викладача визначаються силабусом дисципліни, оприлюдненим для здобувачів освіти через доступні інформаційно-комунікаційні канали. Отже, в процесі вивчення дисципліни «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» забезпечуються і сумативне, і формативне оцінювання.

Проаналізувавши наведену інформацію, визначено, що у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з метою набуття здобувачами освіти магістерського рівня за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» компетентностей для участі в організації реабілітаційного напрямку роботи у сфері громадського здоров'я пропонується навчальна дисципліна «Фізична і медична

реабілітація у системі збереження здоров'я населення», яка представлена досить широким обсягом відповідних тем та побудована на основі компетентнісного підходу з врахуванням моделі конструктивного узгодження.

Перспективи подальших досліджень полягають у дослідженні ефективності підготовки здобувачів освіти магістерського рівня за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» у питаннях організації реабілітаційного напрямку у сфері громадського здоров'я.

Висновки

Вибіркова навчальна дисципліна «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» обсягом 4 кредити, представлена у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», пропонує широке змістове та достатнє методологічне наповнення, що дозволить здобувачам освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» оволодіти компетентностями для роботи у сфері реабілітації як складової громадського здоров'я.

Література

1. Слабкий Г. О., Миронюк В. І., Качала Л. О. Система громадського здоров'я: бачення Всесвітньої організації охорони здоров'я. Основні оперативні функції громадського здоров'я та їх зміст. Україна. Здоров'я нації. 2017. № 3. С. 24-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uzn_2017_3_8.
2. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник / В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін. // Центр громадського здоров'я. URL: https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf.
3. Kisling L.A., M Das J. Prevention Strategies. In: StatPearls. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/BK537222/>.
4. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини / Офіційний журнал українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини. 2019. № 1-2 (04). 75 с.
5. Rehabilitation. Key facts. WHO global website. URL: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/rehabilitation>.
6. Миронюк І.С. Реабілітація як структурний компонент системи громадського здоров'я (погляд на питання). Професійні компетентності фахівців фізичної терапії та ерготерапії: інноваційні підходи: матеріали II науково-практична конференція з міжнародною участю (м. Ужгород 21–22 жовтня 2021 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. С.62-64.
7. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page#Text>.
8. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
9. Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення. Лист МОН України від 09.07.2018 № 1/9-434. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nra/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya>.
10. Комpetentnijisnij pidsid u medichni osvit: metodichni posibnik / kollektiv autoriv. Kyiv, 2021. 78 c. URL: <https://mededu.org.ua/wp-content/themes/metheme/assets/pdf/lib6.pdf>.

References

1. Slabkyi HO, Myroniuk VI, Kachala LO. Systema hromadskoho zdorovia: bakhennia Vsesvitnoi orhanizatsii okhorony zdorovia. Osnovni operativni funktsii hromadskoho zdorovia ta yikh zmist [Public health system: a vision of the World Health Organization. The main operational functions of public health and their content]. Ukraine. Nation's Health. 2017;3:24-31. Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uzn_2017_3_8 (in Ukrainian).

2. Rozrobka ta finansuvannia rehionalnykh i mistsevykh program hromadskoho zdrovia: operatsiini posibnyk [Internet] / V. Liashko, N. Piven, M. Braha ta in. // Tsentr hromadskoho zdrovia. Available from: https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf (in Ukrainian).
3. Kisling LA, M Das J. Prevention Strategies. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing. [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537222/>.
4. Ukrainian Journal of Physical and Rehabilitation Medicine. 2019;1-2 (04). 75 p. (in Ukrainian).
5. Rehabilitation. Key facts [Internet]. WHO global website. [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/rehabilitation>.
6. Myroniuk IS. Reabilitatsiia yak strukturnyi komponent systemy hromadskoho zdrovia (pohliad na pytannia). Profesiini kompetentnosti fakhivtsiv fizychnoi terapii ta erhoterapii: innovatsiini pidkhody: materialy II naukovo-praktychna konferentsiia z mizhnarodnoiu uchastiu (m. Uzhhorod 21–22 zhovtnia 2021 r.). Uzhhorod: DVNZ «UzhNU», 2021:62-64. (in Ukrainian).
7. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrayny [Internet], [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page#Text> (in Ukrainian).
8. Pro zatverdzhennia Litsenziinykh umov provadzhennia osvitnoi diialnosti. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayny № 1187 vid 30 hrudnia 2015 r. [Internet], [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>. (in Ukrainian).
9. Shchodo rekomendatsii z navchalno-metodychnoho zabezpechennia. Lyst MON Ukrayny vid 09.07.2018 № 1/9-434. [Internet], [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya> (in Ukrainian).
10. Kompetentniisnyi pidkhid u medychnii osviti: metodychnyi posibnyk [Internet] / kolektiv avtoriv. Kyiv, 2021. 78 s. [cited 2022 Apr 20]. Available from: <https://mededu.org.ua/wp-content/themes/metheme/assets/pdf/lib6.pdf> (in Ukrainian).

Дата надходження рукопису до редакції: 05.05.2022 р.

Мета дослідження: проаналізувати та обґрунтувати змістове і методологічне наповнення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» з питань фізичної та медичної реабілітації.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали результати опрацювання та аналізу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я», робочої програми навчальної дисципліни «Фізична і медична реабілітація в системі збереження здоров'я населення» та інших документів ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Використані бібліосемантичний метод та метод структурно-логічного аналізу.

Результати. З метою набуття магістрами громадського здоров'я компетентностей для участі в організації реабілітаційного напрямку у сфері громадського здоров'я пропонується навчальна дисципліна «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» обсягом 4 кредити. Робоча програма дисципліни представлена досить широким обсягом тем та побудована на основі компетентнісного підходу з врахуванням моделі конструктивного узгодження. Змістове наповнення включає огляд ключових документів, що стосуються обмеження життєдіяльності та реабілітації, ознайомлення з структурою та принципами організації і функціонування системи надання реабілітаційної допомоги населенню. Основними формами освітньої діяльності є традиційні навчальні заняття, інтерактивні форми навчання та самостійна робота студентів. Забезпечуються сумативне і формативне оцінювання.

Висновки. Вибіркова навчальна дисципліна «Фізична і медична реабілітація у системі збереження здоров'я населення» обсягом 4 кредити, представлена у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», пропонує широке змістове та достатнє методологічне наповнення, що дозволить здобувачам освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» оволодіти компетентностями для роботи у сфері реабілітації як складової громадського здоров'я.

Ключові слова: магіstri, громадське здоров'я, медична і фізична реабілітація методи навчання.

The aim of the research is to analyse and justify the substantive and methodological content of training of master's degree students (second level of higher education) in the specialty "Public Health" on physical and medical rehabilitation.

Materials and methods. The results of revising and analysis of educational-scientific program for training of master's degree students in specialty "Public Health", work program of the discipline "Physical and medical rehabilitation in the system of maintaining public health" and other documents of Uzhhorod National University constituted materials of the research. Bibliosemantic method and method of structural-logical analysis were used.

Results. In order for masters of public health to acquire competencies to participate in the organization of rehabilitation in the field of public health, the discipline "Physical and medical rehabilitation in the system of maintaining public health" is offered in the amount of 4 credits. The work program of the discipline is presented in a wide range of topics and is elaborated

on a competency-based approach, taking into account the model of constructive coordination. The substantive content includes an overview of key documents related to the restriction of life and rehabilitation, acquaintance with the structure and principles of organization and functioning of the system of rehabilitation aid to the population. The main forms of educational activities are traditional classes, interactive forms of learning and independent work of students. Summative and formative assessment are provided.

Conclusions. The elective course "Physical and medical rehabilitation in the system of maintaining public health" in the amount of 4 credits, presented at Uzhhorod National University, offers a broad substantive and sufficient methodological content that will allow master's degree students in specialty "Public Health" to acquire competencies for work in the field of rehabilitation as a component of public health.

Key words: masters, public health, medical and physical rehabilitation, teaching methods.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: absent.

Відомості про авторів

Дуб Мар'яна Михайлівна – к. н. фіз. вих. спорту, доцент кафедри наук про здоров'я факультету здоров'я та фізичного виховання, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Митна, 29, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

marjana.dub@uzhnu.edu.ua.

Брич Валерія Володимирівна – к.мед.н., доцент, доцент кафедри наук про здоров'я факультету здоров'я та фізичного виховання, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Митна, 29, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

valeria.bruch@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0000-0003-3741-6002.